

[Korsgaard.]

vil paastaa, at den Arbejdsløshed, man nu har i Byerne, er af en helt anden Art end den, man havde i 1927, er dette fuldkommen urigtigt. Der er vedblivende de samme Vanskeligheder for danske Virksomheder ved at klare sig overfor udenlandske, som der var den Gang, saa ogsaa dette Argument er fuldstændig grebet ud af Luften. At der hertil er kommet den overordentlig store Vanskelighed, som Landbrugets vanskelige Erhvervsforhold byder, det betyder en Forøgelse af Vanskelighederne, men den anden Vanskelighed er der i Sandhed endnu.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Lundberg har Ordet for en ganske kort Bemærkning, og dermed maa vi slutte med de korte Bemærkninger for denne Gang.

Lundberg: Jeg fastslaaer endnu en Gang, at det Parti, der har vist Hensyn, der har vist en udstrakt Haand, der har bøjet sig længst over mod Modparten, det var det socialdemokratiske Parti i 1927.

Jeg slaaer fast, at de Forslag, vi stillede, fik Direktør Overgaard's med flere Industrirepræsentanters Velsignelse, baade i konservative Blade og i „Social-Demokraten“ Dagen efter, at de var fremsat, og at Direktør Overgaard sagde: dette er et Skridt ud af Taktikkens Blindgade ind i Realiteternes Verden; vi tager gerne disse Kontrolbestemmelser med, dem er vi ikke bange for. Vi ønsker disse Forslag gennemført.

Jeg slaaer fast, at det var „Berlingske Tidende“, som Dagen efter Afstemningen skrev: „I Gaar rejste det konservative Folkeparti Gravstenen over sin Erhvervs politik.“ Derfor er det en dristig Politik, de Herrer her fører for at komme arbejdsløse, *fattige* arbejdsløse, til Livs.

Fraenkel: Naar jeg skal udtale mig om dette Spørgsmaal, maa jeg ogsaa begynde med en kraftig Beklagelse af det Grundlag, paa hvilket Sagen blev forsvaret af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, idet nogle af hans vægtigste Argumenter fremsattes ud fra rent sentimentale Synspunkter. Nu tør jeg ikke gaa saa vidt som til at paastaa, at der ikke skulde kunne forelægges et Lovforslag, som maatte vurderes ud fra Følelessynspunkter, men jeg vil sige, at i denne Sag hører det ikke hjemme og allermindst, naar man svinger sig saa højt op, som det ærede Medlem Hr. Einer Jensen gjorde, da han ligesom delte Hjerterne i to Slags: nogle, der duede, og andre, der ikke

duede. Om det ved han jo akkurat lige saa lidt som jeg, og saa længe han ikke ved noget om det, er han virkelig nødt til at gaa ud fra, at de duer lige godt alle sammen.

En Foranstaltning som denne kan man jo ikke tage nogen rationel Stilling til, medmindre man begrunder denne Stilling ud fra et ganske bestemt afklaret Syn paa de økonomiske Forhold. Her er ikke længere Tale om en lille Klat arbejdsløse, hvor man kan sige, at det gør ikke saa nøje, lad os nu foreløbig se at bringe dem over det. Der er heller ikke Tale om en Tilstand, om hvilken nogen tør sige, at den er rent forbigaaende; tværtimod er der efter min Mening Tale om en varig Tilstand, som maa afhjælpes ad en helt anden Vej end gennem Understøttelse. Det, vi nu maa klare os, er: hvordan ser vi den hele økonomiske Situation? Har vi ingen Mening om det, ja, saa vil vor Afgørelse af alle økonomiske Spørgsmaal, ikke bare dette her, blive Tilfældigheder, en Gang hist og en anden Gang her, men det er jo ikke nødvendigt, thi en Situation, der fremtræder under saa kolossale Former som denne, idet Forholdene er de samme i alle Lande, en saadan Situation maa man naturligvis arbejde med, indtil man faar sin ganske bestemte Opfattelse af den. En saadan Opfattelse har jeg. Det er min fulde Overbevisning, at den først og fremmest bestaar deri, at det uhyre Tilskud, som Verdens Kulturcentrum, Europa, hidtil har faaet udefra, og som før Krigen androg 40 Milliarder Kroner for Varer afsatte i det oversøiske, kan den ikke længere faa. Deraf kommer et Deficit, og deraf kommer igen Arbejdsløsheden.

Og et andet Punkt virker i samme Retning, om ikke saa voldsomt og ogsaa under et langsommere Forløb, og det er det, at der foregaar en ganske overordentlig stærk Koncentration i Erhvervene. Man staar i Virkeligheden overfor det samme Forhold, som gjorde sig gældende i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, og hvis Virkninger har været i den Grad voldsomme, at det hele Afsnit i den økonomiske Historie har faaet den træffende Betegnelse: den økonomiske, den industrielle Revolution. En Revolution var det, ikke paa Grund af at man byttede et Værktøj, Haandværket, om med et andet Værktøj, Fabrikken, men en Revolution var det paa Grund af de øjeblikkelige Virkninger — og Virkninger, der strakte sig over et ret langt Tidsrum —, de Virkninger, det havde paa Mennesker, paa de sociale Forhold og paa Politikken. Vi er ud fra et økonomisk Synspunkt inde over Tærskelen til en fuldstændig ny